

INVESTIGATION OF ATTACHMENT STYLES, EMOTIONAL INTELLIGENCE, AND ROMANTIC JEALOUSY LEVELS IN ROMANTIC RELATIONSHIP

***

ROMANTİK İLİŞKİLERDE BAĞLANMA STİLLERİ, DUYGUSAL ZEKÂ VE ROMANTİK KISKANÇLIK DÜZEYİNİN İNCELENMESİ

Citation: Saubaşı, B. H. ve Şık, E. A. (2025). Romantik ilişkilerde bağlanma stilleri, duygusal zekâ ve romantik kıskançlık düzeyinin incelenmesi. *Journal of Pure Social Sciences*, 6(10), 32-46.

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15716041>

Bingül HARMANCI SUBAŞI*
Elif Aybike ŞIK**

Abstract

This study aimed to investigate the attachment styles, emotional intelligence, and levels of romantic jealousy among individuals in romantic relationships. A screening model, which is one of the quantitative research designs, was employed for this research. The population of the study consists of individuals aged 18 and over who are in romantic relationships residing in the Turkish Republic of Northern Cyprus and Turkey. Purposive sampling, a non-random research method, was utilized in this study. The sample of the research was determined as individuals aged 18 and over who are currently in romantic relationships. The sample of the research consists of 430 participants who are in romantic relationships and have reached the age of 18. To collect data, "Socio-Demographic Information Form" was used to gather participants' socio-demographic information, "Three-Dimensional Attachment Style Scale" was used to determine attachment styles, "Rotterdam Emotional Intelligence Scale" was used to assess emotional intelligence levels, and "Romantic Jealousy Scale" was employed to measure levels of romantic jealousy. The results of this study revealed that women scored higher than men in anxious-ambivalent attachment and emotional intelligence, and that the duration and nature of the relationship were associated with attachment styles. Furthermore, relationships were found between attachment styles, emotional intelligence, and romantic jealousy. It is recommended that further comprehensive studies be conducted on the examination of attachment styles, emotional intelligence, and levels of romantic jealousy among individuals in romantic relationships.

Keywords: romantic relationship, attachment styles, emotional intelligence, romantic jealousy

Öz

Bu çalışmada romantik ilişkisi olan bireylerin bağlanma stilleri, duygusal zekâ ve romantik kıskançlık düzeyinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu araştırmada nicel araştırma desenlerinden biri olan tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evreni Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Türkiye’de yaşayan 18 yaş üstü romantik ilişkisi bulunan bireylerden oluşmaktadır. Bu araştırmada seçkisiz olmayan araştırma yöntemlerinden biri olan amaçsal örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemi ise 18 yaş ve üzeri romantik ilişkisi devam eden bireyler olarak belirlenmiştir. Araştırmanın örneklemi romantik ilişkisi bulunan ve 18 yaşını doldurmuş 430 katılımcıdan oluşmaktadır. Araştırmada katılımcıların sosyo-demografik bilgilerini öğrenmek amacıyla "Sosyo-Demografik Bilgi Formu", bağlan stillerini tespit etmek için " Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği", duygusal zekâ düzeylerini belirlemek için "Rotterdam Duygusal Zekâ Ölçeği" ve romantik kıskançlık düzeylerini belirlemek için ise "Romantik İlişkilerde Kıskançlık Ölçeği" kullanılmıştır. Bu araştırma sonucunda kadınların kaygılı-kararsız bağlanma ve duygusal zekâda erkeklere göre daha yüksek puan aldığını, ilişki süresinin ve şeklinin bağlanma stilleri ile

* Dr., Near East University, Fen Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü, Lefkoşa, KKTC, <https://orcid.org/0000-0003-3633-622X>, bingul.subasi@neu.edu.tr

** Uzman, Near East University, Fen Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü, Lefkoşa, KKTC, <https://orcid.org/0009-0004-0461-9553>, 20224753@std.neu.edu.tr

ilişkili olduğunu ve bağlanma stilleri ile duygusal zekâ ile romantik kıskançlık arasında ilişkilerin olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Romantik ilişkisi bulunan bireylerin bağlanma stilleri, duygusal zekâ ve romantik kıskançlık düzeylerinin incelenmesi ile ilgili daha detaylı ve kapsamlı çalışmaların gerçekleştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar kelimeler: romantik ilişki, bağlanma stilleri, duygusal zekâ, romantik kıskançlık

EXTENDED ABSTRACT

Background:

When academic studies from past to present are examined, some factors that affect the relationship dynamics of individuals in romantic relationships have been found. How an individual continues his/her life or which principles he/she adopts plays an important role in achieving success in a romantic relationship (Çevik, 2024:327). There are findings regarding emotional attachment, emotional intelligence and romantic jealousy affecting the relationship, which are the building blocks of romantic relationships. When the literature is examined, it is seen that attachment styles; the type of attachment that an individual develops with his/her parents or caregiver in early childhood is important in terms of affecting his/her romantic, spiritual and social life in adulthood (Ayдын, 2023).

Research Purpose:

The main purpose of this study was determined to examine the attachment styles, emotional intelligence levels and romantic jealousy levels of individuals in romantic relationships. Another purpose of the study was determined to examine the emotional intelligence and romantic jealousy levels of individuals in romantic relationships according to their attachment styles.

Methodology:

For the ethics committee approval of this research, ethical permission numbered YDÜ/SB/2024/1736 was obtained from the Near East University Scientific Research Ethics Committee. The data were collected between January and February 2024 with the participation of individuals over the age of 18 in a romantic relationship living in Turkey and the Turkish Republic of Northern Cyprus. The administration time of the “Three-Dimensional Attachment Styles Scale”, “Emotional Intelligence Scale”, “Jealousy Scale in Romantic Relationships (RIPS)” and “Socio-Demographic Information Form” applied to the participants lasted 15 minutes. The data collection tools were applied to the participants online. The data collected online were collected via Google Forms via social media platforms such as Whatsapp, Instagram and X. No rewards or incentives were offered to the participants. The obtained data were examined using the Statistical Program for Social Sciences (SPSS) as a tool and conclusions were reached.

Findings:

As a result of the research, differences were found in the attachment styles, emotional intelligence and jealousy in romantic relationships scores according to the gender of the participants. According to this result, female participants scored higher in the anxious-ambivalent attachment style and evaluation of others' feelings sub-dimension. It was determined that the difference between the scores obtained by the participants from the avoidant attachment in the Three-Dimensional Attachment Styles Scale according to age criterion was statistically significant. It was observed that there was a statistically significant difference between the general Rotterdam Emotional Intelligence Scale and the evaluation of others' feelings and control of others' feelings sub-dimensions of the scale according to the participants' age. Significant differences were found between the scores obtained from the Rotterdam Emotional Intelligence Scale and the evaluation of others' feelings sub-dimension of the scale according to the duration of the participants' romantic relationship. When the regression findings were examined, it was determined that the participants' secure attachment style scores negatively predicted the Jealousy in Romantic Relationship Scale scores. It was observed that as the avoidant attachment and anxious-ambivalent attachment style scores increased, they were positively and significantly predicted by the Romantic Relationship Jealousy Scale scores.

Conclusion:

Participants in women scored higher on the anxious-ambivalent attachment style compared to men. It was determined that women participants scored higher on the sub-dimension of appraisal of others' emotions than men. When participants were evaluated according to age, it was determined that participants aged 30 and over scored higher on the avoidant attachment style than participants aged 24-30. It was observed that participants aged 30 and over had lower Rotterdam Emotional Intelligence general scores and scores on the sub-dimension of appraisal of others' emotions compared to the other under-30 age group.

1.GİRİŞ

Romantik ilişkiler aşk, sevgi, bağ kurma, ilgi gösterme ve cinsel dürtü davranışları gibi unsurları kapsayan toplumsal hayatın esasını oluşturan bir ilişki çeşididir (Ellis ve Dumas, 2018 :105). Romantik ilişkiler, samimiyet, yakınlık ve bağlılık hissi ile tanımlanmıştır. Derin tutku, bedensel ve cinsel cazibe, romantizm, partnere duyulan arzu ve heyecan, sevgiyi ve sevilme netliğini ortaya koyan, romantik ilişkinin uzun süreli olarak devam ettirme niyeti ile ifade edilmektedir (Cassepp-Borges, vd.,2023). Bağlanma teorisi, yetişkin bireylerin romantik ilişkilerini mental açıdan temsillerinde değişiklik gösterdiğini ileri sürmüştür (Hazan ve Shaver, 1987: 511). Kişinin bebekliğinde ihtiyaçlarını gideren kişiyle tecrübesinin niteliği, bireylerin yakın ilişkilerden ne arzuladığını ve talep ettiğini etkilemektedir. Bağlanma stilleri, bireyin flört, sevgili veya eş seçme kararı ve muhtemel partnere kendisini nasıl gösterdiğini etkilemektedir (Sechi ve Vismara, 2023: 100681). Bijani ve diğerleri, (2023) yaptıkları çalışmada bağlanma stillerinin partnerlerin ilişkilerinde, ilişkinin devamlılığını ve dayanıklılığını sağlama konusunda duygu ve problem odaklı sorunları ele almada doğrudan etkisi olduğunu tespit etmiştir.

Çocukluk dönemi bağlanma stillerinin romantik ilişkilerde ön plana çıktığı görülmektedir. Güvenli bağlanma tarzına sahip bireyler terkedilme ve yarı yolda bırakılma tedirginliği yaşamazken, kaygılı bağlanma tarzına sahip bireyler partnerinin sevgi duymadığını düşündüklerinden dolayı samimi ve duygusal ilişkiler geliştirmekten tedirginlik yaşarlar (Çıtak ve Başar, 2023: 185). Yapılan bir çalışmada bireylerin partner seçimi, kişilerin ilişki yaşadıkları bireyle ne çeşit bir ortalıklık yaptıkları, partnerlerini nasıl idrak ettikleri, problemleri nasıl ele aldıkları ve ilişkinin ne kadar sürdüğünü bağlanma stili etkilediği belirtilmiştir (Ali, vd., 2023: 508). Duygusal zekâ, Mayer ve Slovey (1990) tarafından fiziksel, düşünsel, arzu ve deneme esaslı psikolojik düzenleri içeren ve adapte edici uyumlu tepki olarak tanımlanmıştır. Duygusal zekâ, romantik ilişkinin kalitesini artırabilecek etkenleri de içermektedir. Duygusal zekâ seviyesi yüksek olan bireyler, ilişkilerinde oluşabilecek duygusal problemlerle baş edebilmek için daha yetenekli ve kabiliyetli olabilmektedirler (Hajihassani ve Sim, 2019: 297). Bu durum, partnerler arasındaki etkileşimin daha iyi olmasıyla uyumu sağlama ve problem çözme becerileri ile ilişkilendirilmiş (Pollock, vd.,2017: 141) ve romantik ilişkinin kalitesinin arttığını görülmüştür (Bannon vd., 2020: 385).

Duygusal zekâsı yüksek bireylerin duygusal empati, duyarlılık, ortak çalışma, uyum yeteneği, başkalarının duygularını anlayabilme, etkili iletişim kurma becerilerinin üst seviyede olması bireyin mutluluk düzeyini arttırmaktadır (Biçer, 2021: 1518). Duygusal zekâsı yüksek bir partner ile birliktelik yaşama, duygusal hassiyetleri idare etme ve problemleri çözme kabiliyeti sağlayabileceği gibi ilişkideki memnuniyeti etkileme potansiyeli de vardır (Mutlu 2023) . Yapılan çalışmalarda araştırmada kaliteli konuşma ve sorun çözme becerileri iyi olan partnerlerin duygusal zekâ düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmüştür (Mostova, vd., 2022; Suri ve Kochhar, 2021: 786). Duygusal zekâ üzerine yapılan başka bir çalışmada ise, duygusal zekâsı gelişmiş düzeyde olan partnerlerin kavgaları, anlaşmazlıkları ve zor tercihleri daha anlayışlı ve duyarlı bir şekilde ele alma becerileri oldukları görülmüştür (Zmaczyńska-Witek, vd., 2019: 288).

Romantik kıskançlık, duygusal bir ilişkinin mevcudiyetine veya niteliğine yönelik bir tehdit (Babcock vd., 2004: 1023) veya riskin ardından ortaya çıkan yönetim, kızgınlık, hüsrana, endişe veya mahcubiyet gibi davranışsal ifade faktörünü izleyen muğlak bir duygu, düşünce veya

eylem dizisi olarak tanımlanmaktadır (White, 1981: 295). Aloyce ve diğerleri (2022) romantik kıskançlığın tetikleyicileri arasında aldatma, partnerin ilgisinin azalması ve erkek üstünlüğüne yönelik meydan okumalarının yer aldığını belirtmişlerdir. Romantik kıskançlık, romantik ilişki kalitesini negatif etkileyen önemli bir etken olarak karşımıza çıkmaktadır. Romantik ilişkide şüphe, bağlanma biçimi ve bireyin kendisine duyduğu güvensizlik partnere kıskançlık geliştirmeye neden olmaktadır (Wang ve Zhao, 2023: 1126).

Tüm bu bilgiler çerçevesinde bağlanma stilleri, duygusal zekâ ve romantik kıskançlığın romantik ilişki kalitesini etkileyebileceği düşünülerek, bu araştırmanın temel amacı romantik ilişkisi olan bireylerin bağlanma stilleri, duygusal zekâ düzeyi ve romantik kıskançlık düzeyinin incelenmesi olarak belirlenmiştir. Araştırmanın bir diğer amacı ise romantik ilişkisi olan kişilerin bağlanma stillerine göre duygusal zekâ ve romantik kıskançlık düzeylerinin incelenmesi olarak belirlenmiştir.

2.YÖNTEM

2.1. Araştırma Modeli

Bu çalışmada romantik ilişkisi olan bireylerin bağlanma stillerine göre duygusal zekâ ve romantik kıskançlık düzeylerini incelemek amacıyla nicel araştırma desenlerinden tarama yöntemi kullanılmıştır.

2.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın örneklemine amaçsal örnekleme yöntemi kullanılarak ulaşılan 18 yaş ve üzeri 430 romantik ilişkisi olan birey oluşmaktadır. Katılımcıların %50,0'sinin kadın (n=215), %50,0'sinin erkek (n=215) bireyler oluşturmaktadır.

2.3. Veri Toplama Araçları

2.3.1. Sosyodemografik Bilgi Formu

Araştırmaya katılan bireylerle ilgili bilgilere ulaşmak amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan sosyo- demografik bilgi formu kullanılmıştır.

2.3.2. Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği (ÜBBS)

Erzen (2016) tarafından geliştirilen ölçek, bağlanma stillerinin saptanması amacıyla hazırlanan 18 maddelik, 5'li likert tipli bir ölçektir. Ölçek, güvenli bağlanma, kaygılı-kararsız bağlanma ve kaçınan bağlanma şeklinde toplam üç farklı bağlanma stilini tespit etmek için hazırlanmıştır. Ölçeğin kaçınan bağlanma alt-boyutu için iç tutarlık katsayısı .80, güvenli bağlanma stili alt boyutu için .69, ve kaygılı-kararsız bağlanma stili alt boyutu için ise .71 şeklinde bulunmuştur.

2.3.3. Rotterdam Duygusal Zekâ Ölçeği (RDZÖ)

2018 yılında duygusal zekâyı değerlendirmek amacıyla Pekaar ve diğerleri tarafından geliştirilmiştir. Ölçek 28 madde dört al-boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışması Tanrıoğen ve Türker (2019) tarafından gerçekleştirilmiştir. Uyarlama çalışması sonucunda, ölçeğin toplam iç tutarlılık katsayısı 0.94, kendi duygularını değerlendirme alt boyutu için 0.91, başkalarının duygularını değerlendirme alt boyutu için 0.91, kendi duygularını kontrol alt boyutu için 0.89, başkalarının duygularını kontrol alt boyutu için 0.93 olarak tespit edilmiştir.

2.3.4. Romantik İlişkide Kıskançlık Ölçeği (RIKÖ)

Romantik ilişkide Kıskançlık Ölçeği İpek tarafından 2022 yılında geliştirilmiştir. Ölçek 16 madde üç alt-boyuttan oluşmaktadır. Ölçüm aracının ölçek geneli iç tutarlılık katsayısı .85, sosyal çevre ve geçmiş ilişkiler alt boyutu için .83, kıskançlık algısı alt boyutu için .83 ve benlik algısı alt boyutu için .71 olarak tespit edilmiştir.

3. BULGULAR VE YORUMLAR

Katılımcıların Cinsiyete göre Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri, Rotterdam Duygusal Zekâ ve Romantik İlişkide Kıskançlık Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Tablo 1. Katılımcıların Cinsiyeti Analizi

	Cinsiyet	n	$\bar{x}$	s	t	p
Güvenli Bağlanma Stili	Kadın	215	18,95	3,84	1,172	0,242
	Erkek	215	18,53	3,73		
Kaçıran Bağlanma Stili	Kadın	215	14,13	4,28	-0,425	0,671
	Erkek	215	14,31	4,57		
Kaygılı-Kararsız Bağlanma Stili	Kadın	215	15,54	5,67	2,711	0,007*
	Erkek	215	14,16	4,82		
Kendi Duygularını Değerlendirme	Kadın	215	25,94	5,60	-0,778	0,437
	Erkek	215	26,36	5,43		
Başkalarının Duygularını Değerlendirme	Kadın	215	26,61	5,34	3,244	0,001*
	Erkek	215	24,96	5,22		
Kendi Duygularını Kontrol	Kadın	215	21,84	6,72	-1,851	0,065
	Erkek	215	23,00	6,19		
Başkalarının Duygularını Kontrol	Kadın	215	24,42	6,18	1,842	0,066
	Erkek	215	23,33	6,07		
Rotterdam Duygusal Zekâ Ölçeği	Kadın	215	98,82	19,48	0,674	0,501
	Erkek	215	97,65	16,44		
Sosyal çevre ve geçmiş ilişkiler	Kadın	215	30,56	6,95	-0,931	0,352
	Erkek	215	31,17	6,61		
Kıskançlık algısı	Kadın	215	8,45	3,64	-4,855	0,000*
	Erkek	215	10,00	2,94		
Benlik algısı	Kadın	215	13,54	4,46	-1,083	0,279
	Erkek	215	13,98	3,89		
Romantik İlişkide Kıskançlık Ölçeği	Kadın	215	52,55	12,52	-2,233	0,026*
	Erkek	215	55,15	11,56		

* $p < 0,05$

Tablo1 incelendiğinde katılımcıların cinsiyetlerine göre Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği'nde bulunan kaygılı-kararsız bağlanma stili puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu tespit edilmiştir ($p < 0,05$). Rotterdam Duygusal Zekâ Ölçeği'nin başkalarının duygularını değerlendirme alt boyutunda, araştırma içerisindeki kadın bireyler erkek bireylerden daha yüksek puan almıştır.

Araştırmadaki katılımcıların cinsiyetlerine göre Rotterdam Duygusal Zekâ Ölçeği'nin alt-boyutlarından duygularını değerlendirme puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı fark olduğu belirlenmiştir ($p < 0,05$). Rotterdam Duygusal Zekâ Ölçeği'nin başkalarının duygularını değerlendirme alt boyutundan, kadın katılımcılar erkeklere oranla daha yüksek puan elde etmiştir. Katılımcıların cinsiyetine göre Romantik İlişkide Kıskançlık Ölçeği toplamından ve ölçekteki kıskançlık algısı alt boyutundan elde ettikleri puanlar birbiri ile istatistiksel olarak anlamlı şekilde farklı olduğu saptanmıştır ($p < 0,05$). Araştırma içerisindeki kadın bireylerin Romantik İlişkide

Kıskançlık Ölçeği toplamından ve ölçek içerisindeki kıskançlık algısı alt boyutundan aldıkları puanların erkeklerden düşük olduğu belirlenmiştir.

Katılımcıların Yaşa göre Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri, Rotterdam Duygusal Zekâ ve Romantik İlişkide Kıskançlık Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Tablo 2. Katılımcıların Yaş Analizi

	Yaş	n	$\bar{x}$	s	Min	Max	F	p	Fark
Güvenli Bağlanma Stili	18-24 yaş	112	18,79	3,62	5	25	0,337	0,714	
	24-30 yaş	160	18,89	4,10	7	25			
	30 ve üstü	158	18,55	3,58	5	25			
Kaçıran Bağlanma Stili	18-24 yaş	112	14,36	4,60	8	35	7,192	0,001*	2-3
	24-30 yaş	160	13,26	4,28	7	26			
	30 ve üstü	158	15,10	4,26	9	30			
Kaygılı-Kararsız Bağlanma Stili	18-24 yaş	112	15,04	4,96	6	30	1,439	0,238	
	24-30 yaş	160	14,30	5,70	6	30			
	30 ve üstü	158	15,27	5,10	6	30			
Kendi Duygularını Değerlendirme	18-24 yaş	112	25,71	4,36	11	35	0,689	0,503	
	24-30 yaş	160	26,50	5,13	13	35			
	30 ve üstü	158	26,11	6,53	7	35			
Başkalarının Duygularını Değerlendirme	18-24 yaş	112	27,04	4,31	14	35	15,801	0,000*	1-3
	24-30 yaş	160	26,71	4,45	13	35			2-3
	30 ve üstü	158	23,96	6,26	7	35			
Kendi Duygularını Kontrol	18-24 yaş	112	21,77	6,50	9	35	2,138	0,119	
	24-30 yaş	160	23,24	5,64	10	35			
	30 ve üstü	158	22,04	7,17	7	35			
Başkalarının Duygularını Kontrol	18-24 yaş	112	26,21	5,34	12	35	14,763	0,000*	1-2
	24-30 yaş	160	23,90	6,00	8	35			1-3
	30 ve üstü	158	22,21	6,32	9	35			
Rotterdam Duygusal Zekâ Ölçeği	18-24 yaş	112	100,71	16,36	46	140	6,035	0,003*	1-3
	24-30 yaş	160	100,36	15,08	54	139			2-3
	30 ve üstü	158	94,32	21,05	32	140			
Sosyal ve ilişkiler çevre geçmiş	18-24 yaş	112	31,56	6,60	8	40	12,593	0,000*	1-2
	24-30 yaş	160	28,83	6,58	11	40			2-3
	30 ve üstü	158	32,42	6,65	12	40			
Kıskançlık algısı	18-24 yaş	112	10,38	3,60	3	15	9,836	0,000*	1-2
	24-30 yaş	160	8,59	3,43	3	15			2-3
	30 ve üstü	158	9,06	3,00	3	15			
Benlik algısı	18-24 yaş	112	14,23	4,08	5	25	6,601	0,002*	1-2
	24-30 yaş	160	12,83	4,39	5	25			2-3
	30 ve üstü	158	14,38	3,89	5	22			
Romantik İlişkide Kıskançlık Ölçeği	18-24 yaş	112	56,17	11,81	18	80	11,909	0,000*	1-2
	24-30 yaş	160	50,24	12,10	19	80			2-3
	30 ve üstü	158	55,86	11,51	24	76			

* $p < 0,05$

Tablo 2. İncelendiğinde katılımcıların yaşlarına göre Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeğinde bulunan kaçınan bağlanma stilinden elde ettikleri puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$). 30 yaş ve üstündeki katılımcıların Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeğinde bulunan kaçınan bağlanma stilinden elde ettikleri puanlar 24-30 yaş grubundaki katılımcılardan yüksektir.

Katılımcıların yaşlarına göre Rotterdam Duygusal Zekâ Ölçeği genelinden ve ölçekte yer alan başkalarının duygularını değerlendirme ve başkalarının duygularını kontrol alt boyutlarından elde ettikleri puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı farkların olduğu saptanmıştır ($p<0,05$). 30 yaşının üstündeki grubun Rotterdam Duygusal Zekâ Ölçeği genelinden ve ölçek içerisindeki başkalarının duygularını değerlendirme alt boyutundan elde ettikleri puanlar diğer yaş gruplarındaki katılımcılardan düşüktür. 18-24 yaşta katılımcıların başkalarının duygularını kontrol alt boyutundan elde ettikleri puanlar diğer katılımcılardan yüksek bulunmuştur.

Çalışmaya dahil edilen bireylerin yaşlarına göre Romantik İlişkide Kıskançlık Ölçeği genelinden, ölçekte bulunan sosyal çevre ve geçmiş ilişkilerden, kıskançlık algısından ve benlik algısından elde ettikleri puanların arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$). 24-30 yaş aralığındaki araştırmaya alınan grubun Romantik İlişkide Kıskançlık Ölçeği genelinden, ölçekte bulunan sosyal çevre ve geçmiş ilişkilerden, kıskançlık algısından ve benlik algısından elde ettikleri puanlar 18-24 ve 30 üzeri yaş gruplarındaki katılımcılara göre düşük olduğu belirlenmiştir.

Katılımcıların Romantik İlişki Süresine göre Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri, Rotterdam Duygusal Zekâ ve Romantik İlişkide Kıskançlık Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Tablo 3. Katılımcıların Romantik İlişki Süresine göre Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri

	İlişki süresi	n	$\bar{x}$	s	Min	Max	F	p	Fark
Güvenli Bağlanma Stili	1 yıldan az	167	18,72	3,87	5	25	0,069	0,934	
	1-5 yıl	91	18,64	4,19	7	25			
	5 yıldan fazla	172	18,81	3,49	5	25			
Kaçınan Bağlanma Stili	1 yıldan az	167	13,92	4,84	7	35	0,878	0,416	
	1-5 yıl	91	14,14	4,55	7	25			
	5 yıldan fazla	172	14,55	3,90	7	26			
Kaygılı-Kararsız Bağlanma Stili	1 yıldan az	167	14,86	5,22	6	30	0,368	0,692	
	1-5 yıl	91	14,46	5,60	6	28			
	5 yıldan fazla	172	15,05	5,25	6	30			
Kendi Duygularını Değerlendirme	1 yıldan az	167	26,09	4,34	13	35	0,171	0,842	
	1-5 yıl	91	26,45	5,17	13	35			
	5 yıldan fazla	172	26,05	6,62	7	35			
Bşkalarının Duygularını Değerlendirme	1 yıldan az	167	26,46	4,00	13	35	11,251	0,000*	1-3
	1-5 yıl	91	27,23	4,76	14	35			2-3
	5 yıldan fazla	172	24,37	6,36	7	35			
Kendi Duygularını Kontrol	1 yıldan az	167	23,22	5,88	10	35	2,228	0,109	
	1-5 yıl	91	22,18	5,94	9	35			
	5 yıldan fazla	172	21,77	7,22	7	35			
Bşkalarının Duygularını Kontrol	1 yıldan az	167	24,15	5,71	12	35	2,105	0,123	
	1-5 yıl	91	24,70	6,07	8	35			
	5 yıldan fazla	172	23,18	6,53	9	35			

Tablo 3'ün devamı

Rotterdam Duygusal Zekâ Ölçeği	1 yıldan az	167	99,92	15,38	54	136	3,713	0,025*	1-3
	1-5 yıl	91	100,56	15,27	64	139			2-3
	5 yıldan fazla	172	95,37	21,16	32	140			
Sosyal ve ilişkiler çevre geçmiş	1 yıldan az	167	30,24	6,39	10	40	3,256	0,039*	1-3
	1-5 yıl	91	30,09	6,72	15	40			2-3
	5 yıldan fazla	172	31,88	7,10	8	40			
Kıskançlık algısı	1 yıldan az	167	9,70	3,35	3	15	3,616	0,028*	1-2
	1-5 yıl	91	8,54	3,99	3	15			
	5 yıldan fazla	172	9,13	3,03	3	15			
Benlik algısı	1 yıldan az	167	13,51	3,90	5	25	0,992	0,372	
	1-5 yıl	91	13,56	5,09	5	25			
	5 yıldan fazla	172	14,11	3,92	5	22			
Romantik İlişkide Kıskançlık Ölçeği	1 yıldan az	167	53,46	11,30	18	80	1,896	0,151	
	1-5 yıl	91	52,19	13,66	24	80			
	5 yıldan fazla	172	55,12	11,93	20	76			

* $p < 0,05$

Tablo 3.'te katılımcıların Romantik ilişki süresine göre Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeğinde bulunan güvenli bağlanma stili, kaçınan bağlanma stili ve kaygılı-kararsız bağlanma stili arasında aldıkları puanların arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olmadığı görülmüştür ($p > 0,05$). Romantik ilişki süresine göre Rotterdam Duygusal Zekâ Ölçeği genel puanı ve ölçekteki başkalarının duygularını değerlendirme alt boyutundan elde ettikleri sonuç arasında istatistiksel olarak anlamlı farklar görülmüştür ($p < 0,05$). İlişki süresi 5 yıldan fazla olan katılımcıların Rotterdam Duygusal Zekâ Ölçeği'nden ve başkalarının duygularını değerlendirme alt boyutundan aldıkları puanlar bireylere göre fazla olduğu görülmüştür. Romantik ilişki süresi Romantik İlişkide Kıskançlık Ölçeği'nde yer alan sosyal çevre, geçmiş ilişkiler ve kıskançlık algısı alt boyutlarından alınan puanların arasında istatistiksel açıdan anlamlı fark tespit edilmiştir ($p < 0,05$). 5 yıldan fazla ilişkisi bulunan bireylerin Romantik İlişkide Kıskançlık Ölçeğinde yer alan sosyal çevre ve geçmiş ilişkilerden aldıkları puanlar diğerlerine göre düşüktür. 1 yıldan kısa süreli ilişkilerdeki katılımcılar, 1-5 yıl arasındaki ilişkilerdeki katılımcılara kıyasla kıskançlık algısında daha yüksek puanlar almıştır.

Katılımcıların Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri, Rotterdam Duygusal Zekâ ve Romantik İlişkide Kıskançlık Ölçeği Puanlarının Arasındaki Korelasyonlar

Tablo 4. Katılımcıların Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.Güvenli Bağlanma Stili	r	1											
	p												
2.Kaçınan Bağlanma Stili	r	0,023	1										
	p	0,633											
3.Kaygılı-Kararsız Bağlanma Stili	r	0,061	0,542	1									
	p	0,205	0,000*										
4.Kendi Duygularını Değerlendirme	r	0,273	-0,101	-0,225	1								
	p	0,000*	0,037*	0,000*									
5.Başkalarının Duygularını Değerlendirme	r	0,290	-0,180	-0,088	0,640	1							
	p	0,000*	0,000*	0,068	0,000*								
6.Kendi Duygularını Kontrol	r	0,182	0,049	0,069	0,486	0,305	1						
	p	0,000*	0,311	0,155	0,000*	0,000*							
7.Başkalarının Duygularını Kontrol	r	0,247	-0,062	-0,045	0,415	0,624	0,295	1					
	p	0,000*	0,196	0,348	0,000*	0,000*	0,000*						
8.Rotterdam Duygusal Zekâ Ölçeği	r	0,319	-0,088	-0,086	0,812	0,815	0,699	0,759	1				
	p	0,000*	0,069	0,075	0,000*	0,000*	0,000*	0,000*					
9.Sosyal çevre ve geçmiş ilişkiler	r	0,008	0,210	0,127	0,185	0,212	0,016	0,110	0,163	1			
	p	0,872	0,000*	0,009*	0,000*	0,000*	0,745	0,022*	0,001*				
10.Kıskançlık algısı	r	-0,030	0,148	0,081	0,151	0,180	-0,018	0,176	0,153	0,546	1		
	p	0,534	0,002*	0,095	0,002*	0,000*	0,715	0,000*	0,001*	0,000*			
11.Benlik algısı	r	-0,231	0,227	0,253	-0,031	-0,025	0,005	-0,085	-0,044	0,575	0,482	1	
	p	0,000*	0,000*	0,000*	0,521	0,600	0,923	0,077	0,358	0,000*	0,000*		
12.Romantik İlişkide Kıskançlık Ölçeği	r	-0,084	0,238	0,181	0,135	0,160	0,005	0,082	0,119	0,912	0,753	0,803	1
	p	0,082	0,000*	0,000*	0,005*	0,001*	0,910	0,091	0,014*	0,000*	0,000*	0,000*	

* $p < 0,05$

Tablo 4. incelendiğinde Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği'ndeki güvenli bağlanma stili puanları Rotterdam Duygusal Zekâ Ölçeği genelinden ve ölçeğin tüm alt boyutlarından elde edilen puanlar ile istatistiksel açıdan anlamlı ve pozitif yönlü korelasyon olduğu saptanmıştır ($p < 0,05$). Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği'ndeki güvenli bağlanma stilinden elde edilen puanlarla Romantik İlişkide Kıskançlık Ölçeği içerisindeki benlik algısı puanı arasında istatistiksel açıdan anlamlı ve negatif yönlü korelasyon saptanmıştır ($p < 0,05$).

Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği'ndeki kaçınan bağlanma stili puanları ile Rotterdam Duygusal Zekâ Ölçeği'nde bulunan kendi duygularını değerlendirmeden ve başkalarının duygularını değerlendirme puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı ve negatif korelasyon olduğu görülmüştür ($p < 0,05$). Katılımcıların Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği'ndeki kaçınan bağlanma stilinden elde ettikleri puanlar ile Romantik İlişkide Kıskançlık Ölçeği genelinden ve ölçekteki sosyal çevre ve geçmiş ilişkiler, kıskançlık algısı ve benlik algısı puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif yönlü korelasyon saptanmıştır ($p < 0,05$).

Katılımcıların Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği'nin kaygılı-kararsız bağlanma stili puanı ile Rotterdam Duygusal Zekâ Ölçeği'nde bulunan kendi duygularını değerlendirme puanı arasında istatistiksel açıdan anlamlı ve negatif korelasyon olduğu görülmüştür ($p < 0,05$). Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği'ndeki kaygılı-kararsız bağlanma stili puanları ile Romantik İlişkide Kıskançlık Ölçeği genelinden ve alt ölçeği olan sosyal çevre ve geçmiş ilişkiler ve benlik algısı puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı ve pozitif yönlü korelasyon bulunmaktadır ($p < 0,05$).

Katılımcıların Romantik İlişkide Kıskançlık Ölçeği'nin sosyal çevre ve ilişkiler ile kıskançlık algısı puanları ile Rotterdam Duygusal Zekâ Ölçeği'nden ve ölçeğin kendi duygularını değerlendirme, başkalarının duygularını değerlendirme ve başkalarının duygularını kontrol boyutlarından el edilen puanların arasında istatistiksel açıdan anlamlı ve pozitif yönlü korelasyonların varlığı belirlenmiştir ($p<0,05$). Bireylerin Romantik İlişkide Kıskançlık Ölçeği genelinden elde ettikleri puanlar ile Rotterdam Duygusal Zekâ Ölçeği genelinden ve ölçeğin kendi duygularını değerlendirme, başkalarının duygularını değerlendirme alt ölçeğini puanlarının istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif yönlü korelasyonlar ortaya konmuştur ($p<0,05$).

Katılımcıların Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri ve Rotterdam Duygusal Zekâ Ölçeği puanlarının Romantik İlişkide Kıskançlık Ölçeği Puanlarını Yordayıcılığı

Tablo 5. Katılımcıların Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri ve Rotterdam Duygusal Zekâ Ölçeği

	Std. Olm.		Std.	t	p	F	R ²
	B	S.H.	Beta			p	AdjR ²
(Sabit)	35,23	4,17		8,444	0,000*		
Güvenli Bağlanma Stili	-0,57	0,15	-0,18	-3,698	0,000*		
Kaçınan Bağlanma Stili	0,62	0,15	0,23	4,138	0,000*		
Kaygılı-Kararsız Bağlanma Stili	0,30	0,13	0,13	2,347	0,019*	10,391	0,147
Kendi Duygularını Değerlendirme	0,39	0,15	0,18	2,591	0,010*	0,000*	0,133
Başkalarının Duygularını Değerlendirme	0,45	0,16	0,20	2,816	0,005*		
Kendi Duygularını Kontrol	-0,23	0,10	-0,12	-2,340	0,020*		
Başkalarının Duygularını Kontrol	-0,03	0,12	-0,01	-0,253	0,800		

* $p<0,05$

Tablo 5. İncelendiğinde katılımcıların Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeğindeki güvenli bağlanma stilinden aldıkları puanların Romantik İlişkide Kıskançlık Ölçeği puanları negatif yönde ($\beta=-0,18$; $p<0,05$), kaçınan bağlanma stili ($\beta=0,23$; $p<0,05$) ve kaygılı-kararsız bağlanma stilinden ($\beta=0,13$; $p<0,05$) puanları Romantik İlişkide Kıskançlık Ölçeği puanlarını pozitif yönde ve istatistiksel açıdan değerlendirildiğinde anlamlı düzeyde yordadığı görülmüştür. Katılımcıların Rotterdam Duygusal Zekâ Ölçeğinde bulunan kendi duygularını değerlendirme ($\beta=0,18$; $p<0,05$) ve başkalarının duygularını değerlendirme ($\beta=0,20$; $p<0,05$) puanları Romantik İlişkide Kıskançlık Ölçeği puanlarını pozitif yönlü olarak, kendi duygularını kontrol ($\beta=-0,12$; $p<0,05$) alt boyutlarından elde ettikleri puanlar ise Romantik İlişkide Kıskançlık Ölçeği puanlarını negatif yönlü ve istatistiksel açıdan bakıldığında anlamlı olduğu saptanmıştır.

4.TARTIŞMA VE SONUÇ

Romantik ilişkisi olan bireylerin bağlanma stili, duygusal zekâ ve romantik kıskançlık düzeylerinin incelenmesi amacıyla gerçekleştirilmiş olan bu çalışmada katılımcıların cinsiyetlerine göre bağlanma stilleri, duygusal zekâ ve romantik ilişkide kıskançlık düzeyleri arasında fark olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuca göre kadın katılımcıların, kaygılı-kararsız bağlanma stili ve Rotterdam Duygusal Zekâ Ölçeğinin alt-boyutu olan başkalarının duygularını değerlendirme alt boyutundan daha yüksek puan almıştır. Çıtak ve Başar (2023), yaptıkları araştırmada kadınların daha fazla kaygılı-kararsız bağlanma stili yaşadıklarını tespit etmişlerdir. Tunahan ve arkadaşları (2021) yaptıkları araştırmada kadın katılımcıların Rotterdam Duygusal Zekâ Ölçeğinin alt-boyutu olan başkalarının duygularını değerlendirme alt boyutu seviyelerinin erkek katılımcılardan daha yüksek olduğunu tespit etmişlerdir. Kadın katılımcıların Romantik İlişkide Kıskançlık Ölçeği'nde toplam

puan ve kıskançlık algısı alt boyutunda erkeklerden daha düşük puan aldığı tespit edildi. Bu sonuca göre Yong ve Li (2018), yaptığı araştırmada erkeklerin romantik partnerini bir başka erkeği cinsel açıdan çekici bulduklarında aşırı derecede kıskançlık hissettiklerini tespit etmiştir. Bu sonuçlar cinsiyetin bağlanma stilleri, duygusal zekâ ve romantik ilişkide kıskançlık düzeyleri üzerindeki etkilerini göstermektedir.

Araştırma sonuçlarına göre, katılımcıların yaş gruplarına ve Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği'nin kaçınan bağlanma alt-boyutu arasındaki anlamlı fark belirlenmiştir. 30 yaş ve üstü katılımcıların kaçınan bağlanma stilinden elde ettikleri puanlar, 24-30 yaş grubundakilerden anlamlı derecede yüksektir bu durumda yaşın bağlanma stilleri üzerindeki etkisini vurgulamaktadır. Nacar ve Gökkaya (2019) yaptıkları araştırmada bağlanma eğilimi sıklığı ve bağlanma uyumunun yaşla birlikte paralel olarak değiştiğini tespit etmişlerdir.

Çalışmada, katılımcıların yaşlarına göre Rotterdam Duygusal Zekâ Ölçeği geneli ve başkalarının duygularını değerlendirme ve başkalarının duygularını kontrol alt boyutları arasında anlamlı fark olduğu görülmüştür. Çalışkan ve Alagöz (2024) yaptıkları araştırmada farklı yaş gruplarındaki insanların duygusal zekâ arasındaki seviyelerinde farklılık olduğunu gözlemlemişlerdir. 30 yaş ve üstü katılımcıların Rotterdam Duygusal Zekâ Ölçeği ve ölçeğinin başkalarının duygularını değerlendirme alt boyutu puanları diğer yaş gruplarından düşük olduğu görülmüştür. Savur (2017) yaptığı araştırmada 25-30 yaş arasındaki katılımcıların 30-35 yaş arası katılımcılardan daha yüksek duygusal zekâ düzeyine sahip olduğunu tespit etmiştir. 18-24 yaş aralığındaki katılımcılar, diğer katılımcılara göre duygularını kontrol etme becerilerinde daha yüksek puanlar elde etmiştir. Arpacı ve arkadaşları (2022) yaptıkları araştırmada davranışsal olarak kıskançlık düzeyinde 18-30 yaş arası katılımcıların 40 yaş ve üstü katılımcılara göre anlamlı fark tespit etmiştir. Sarıhan (2020) yaptığı araştırma sonucunda romantik ilişki içerisindeki bireylerin yaş aralığını 18-40 olarak almıştır ve romantik kıskançlık düzeyinin bireyin yaşına bağlı olarak farklılık gösterdiğini tespit etmiştir.

Bu araştırma doğrultusunda 24-30 yaş aralığındaki katılımcılar, diğer yaş gruplarına göre Romantik İlişkide Kıskançlık Ölçeği genelinden, sosyal çevre ve geçmiş ilişkileri alt boyutundan, kıskançlık algısı ve benlik algısı alt boyutlarına göre daha düşük puanlar almıştır. Araştırmada, katılımcıların romantik ilişki süresine göre Rotterdam Duygusal Zekâ Ölçeği ve ölçeğin başkalarının duygularını değerlendirme alt boyutu arasında anlamlı farklar bulunmuştur. İlişkileri 5 yıldan uzun süredir devam eden katılımcılar Rotterdam Duygusal Zekâ Ölçeği'nden ve ölçeğin başkalarının duygularını değerlendirme alt boyutundan daha yüksek puan almıştır. Özel (2021) yaptığı araştırmada uzun süreli romantik ilişkilerde bireylerin romantik ilişki doyumlarının ilişki süresiyle değiştiğini ve duygusal zekânın uzun süreli ilişkilerde önemli bir rol oynadığını tespit etmiştir. Katılımcıların Romantik İlişkide Kıskançlık Ölçeği'nde sosyal çevre ve geçmiş ilişkiler ile kıskançlık algısı alt boyutları arasında romantik ilişki süresine göre istatistiksel olarak anlamlı farklar bulunmuştur. 5 yıldan fazla ilişki süresine sahip katılımcılar, Romantik İlişkide Kıskançlık Ölçeğinde sosyal çevre ve geçmiş ilişkilerden aldıkları puanlarda diğerlerine göre daha düşük puanlar elde etmiştir. Sümer (2017) yaptığı araştırmada romantik ilişki süresinin romantik kıskançlık üzerinde etkisi olduğunu tespit etmiştir. İlişki süresi uzadıkça romantik kıskançlığın azaldığını, kıskançlık duygu durumunda verilen reaksiyonun görülme sıklığının azaldığını ve daha kaliteli problem çözme yöntemlerinin çiftler tarafından geliştirildiğini saptamıştır. İlişki süresi 1 yıldan kısa olan katılımcıların kıskançlık algısı alt boyutundan elde ettikleri puanlar ilişkileri 1 ile 5 yıl arasında olan katılımcılardan yüksektir. Eren (2023) yaptığı araştırmada romantik ilişkisi 6 ay-1 yıl arasında devam eden ilişkilerde romantik kıskançlık seviyesinin romantik ilişkisi daha uzun olan bireylere göre daha yüksek olduğunu bulmuştur.

Çalışma bulguları Üç Boyutlu Bağlanma Stili Ölçeği'ndeki güvenli bağlanmadan elde ettikleri puanlarla Rotterdam Duygusal Zekâ Ölçeği genelinden ve ölçekteki kendi duygularını kontrol ve başkalarının duygularını değerlendirme, kendi ve başkalarının duygularını kontrol alt

boyutundan elde ettikleri puanların arasında istatistiksel açıdan anlamlı ve pozitif yönlü korelasyon olduğunu göstermektedir. Yeter (2016) tarafından yapılan araştırmada güvenli bağlanma stili arttıkça romantik kıskançlığın azaldığı veya tersi durumun geçerli olduğu belirtilmektedir. Nurkan (2020) yetişkinlerle yaptığı araştırmada güvenli bağlanma stiline duygusal zekâ üzerinde en olumlu etkiye sahipken, kaygılı ve kaçınan bağlanma stilleri ise negatif etkide olduğunu tespit etmiştir.

Araştırma sonuçları katılımcıların Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği'nin alt boyutu güvenli bağlanma stili ile Romantik İlişkide Kıskançlık Ölçeği alt boyutu benlik algısından aldığı puanların sonucu doğrultusunda bağlanma stilleri ile duygusal zekâ becerileri arasında bir ilişki olduğu ve bunun iki yönlü olduğu gözlemlenmiştir. Bağlanma stilleri, duygusal zekâ becerilerinin gelişiminde rol oynayabilir ve duygusal zekâ becerileri de bağlanma stillerinin şekillenmesinde önemli olabilir. Yine çalışma bulguları katılımcıların güvenli bağlanma stili ile Romantik İlişkideki Kıskançlık Ölçeği alt-boyutu olan benlik algısı arasında negatif yönlü ilişki olduğunu göstermektedir. bir başka deyişle, güvenli bağlanma stili yükseldikçe romantik ilişkideki kıskançlık düzeyi azalmaktadır. Bakiler ve Satan (2020) yaptıkları araştırma sonucunda kaygılı ve kararsız bağlanma tarzına sahip bireyler, kaçınan bağlanma tarzına sahip olanlara göre daha fazla kıskançlık sergilediğini bulmuşlardır.

Araştırmanın bir başka bulguna göre, katılımcıların kaçınan bağlanma stilleri ile Rotterdam Duygusal Zekâ Ölçeği'nin alt boyutu olan kendi duygularını değerlendirme ve başkalarının duygularını değerlendirme arasında negative ilişki olduğu tespit edilmiştir. Bu bulgu kaçınan bağlanma stili arttıkça kendi ve başkalarının duygularını değerlendirmede azalma olduğunu düşündürmektedir. Bu bulgu neticesinde, kaçınan bağlanma stiline sahip olan bireylerin duygusal zekâ becerilerinin, kendi ve başkalarının duygularını değerlendirme yeteneklerinde azalma eğiliminde olduğunu göstermektedir. Nurkan (2020) yaptığı araştırmada kaygılı ve kaçınan bağlanma stillerinin duygusal zekâyı olumsuz yönde etkilediğini tespit etmiştir.

Çalışmada kaçınan bağlanma stili ile Romantik İlişkide Kıskançlık Ölçeği genelinden ve ölçekteki sosyal çevre, geçmiş ilişkiler, kıskançlık algısı ve benlik algısı arasında anlamlı ve pozitif yönlü ilişki olduğu sonucuna varılmıştır. Curun ve Çapkın (2014) yaptıkları araştırmada yetişkinlerin romantik ilişkilerde kıskançlık durumunu kişinin bağlanma stili ile ilişkilendirmiş ve güvenli bağlanma haricindeki bağlanma stillerinde romantik kıskançlık, kontrol edici davranışların geliştirmeye yatkınlıkları oldukları sonucuna ulaşmışlardır.

Bir başka bulguya göre Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği'nin alt boyutu kaygılı-kararsız bağlanma stili ile Duygusal Zekâ Ölçeğinde bulunan kendi duygularını değerlendirme arasında anlamlı ve negatif bir ilişki vardır. Bu bulgu kaygılı- kararsız bağlanma stiline sahip bireylerin duygusal zekâlarının düşük olduğu şeklinde yorumlanabilir. Babahanoğlu (2021) yaptığı araştırmada bireyin partner seçiminde güvenli bağlanma ile pozitif, kaygılı-kararsız ve kaçınan bağlanma arasında negatif bir ilişki bulmuştur. Katılımcıların Duygusal Zekâ Ölçeği kaygılı-kararsız bağlanma alt boyutu ile Romantik İlişkide Kıskançlık Ölçeği genelinden ve sosyal çevre, geçmiş ilişkiler ve benlik algısı alt-boyutları arasında anlamlı ve pozitif korelasyon bulunmuştur. Bakiler ve Satan (2020) yaptıkları araştırmada kaygılı-kararsız bağlanma stiline sahip bireylerin romantik kıskançlık duygu durumu içerisinde ağır duygusal tepki yaşasalarda bu durumu dışarıya yansıtılmaya çalışırlar, dışarıya yansıtılmama nedenlerinin kendilerine güvenme ve benlik saygılarının düşük olmasından kaynakladığını saptamışlardır. Bu bulgulara ek olarak katılımcıların Romantik İlişkide Kıskançlık Ölçeği'ndeki sosyal çevre ve ilişkiler ile kıskançlık alt boyutları ile Duygusal Zekâ Ölçeği'ndeki kendi ve başkalarının duygularını değerlendirme ile başkalarının duygularını kontrol boyutu arasında anlamlı ve pozitif yönlü korelasyonlar bulunmuştur. Eslek ve arkadaşları (2021) yaptıkları bir araştırmada romantik ilişki durumundaki bireylerin kıskançlık seviyesi yüksek olanlarda partnere baskı yapma, kontrol altına alma, aşığılama ve küçük düşürme davranışı gösterdiklerini saptamışlardır.

Çalışmanın dikkat çeken bir başka bulgusuna göre, katılımcıların güvenli bağlanma stilleri, Romantik İlişkide Kıskançlıklarını negatif yönde yordamaktadır. Bu doğrultuda güvenli bağlanabilen bireylerin, kıskançlık düzeyinin azalma gösterdiği söylenebilir. Bu bulgu güvenle bağlanmanın romantik kıskançlığı azalantı bir etken olduğunu düşündürmektedir. Kaçınan bağlanma ve kaygılı- kararsız bağlanma stiline Romantik Kıskançlık düzeyini pozitif yönde anlamlı şekilde yordadığı görülmektedir. Bu bulgu doğrultusunda kaçınan bağlanma ve kaygılı- kararsız stillerinin romantik kıskançlık yaşama açısından bir risk faktörü olduğu söylenebilir. Kayrak ve arkadaşları (2023) yaptıkları araştırmada romantik kıskançlık sorunu yaşayan bireylerin daha çok kaygılı- kararsız ve kaçınan bağlanma stiline olduğunu bulmuşlardır. Katılımcıların Duygusal Zekâ Ölçeği'ndeki kendi ve başkalarının duygularını değerlendirme alt boyutundan aldıkları puanların Romantik İlişkide Kıskançlık Ölçeği puanları ile pozitif yönde yordadığı bulunmuştur. Katılımcıların Duygusal Zekâ Ölçeği'ndeki kendi duygularını kontrol alt boyutundan aldıkları puanların ise Romantik İlişkide Kıskançlığı negatif yönde yordadığını, bir başka deyişle kendi duygularını kontrol etme becerisine sahip olmama romantik kıskançlık yaşama açısından bir risk faktörüdür. Akdur ve Aslan (2017) romantik ilişkisi olan yetişkin bireyler ile yaptıkları araştırmada duygusal zekâ seviyesi yüksek bireylerin duygu kontrollerini sağlamalarının daha sağlıklı ve yapıcı bir şekilde olduğunu ve romantik kıskançlık durumunda bireyin benlik saygısını koruduğu, fevri çıkışlardan ziyade daha sakin tepkiler verdiklerini gözlemlemişlerdir.

KAYNAKÇA

- Ali, F., Zeb, R., & Arzeen, S. (2023). The role of Gender differences and length of marriage in Attachment Styles, Marital Satisfaction, and Emotion Regulation. *International Journal Of Human And Society*, 3(4), 508-519.
- Akdur, S., & Aslan, B. (2017). Duygusal Zekâ ile İlişki Doyumu Arasında Duygu Düzenleme Güçlüğü ve Romantik Kıskançlığın Aracı Rolü. *Nesne Psikoloji Dergisi*, 5(9), 71-88.
- Aloyce, D., Stöckl, H., Malibwa, D., Peter, E., Mchome, Z., Dwarumpudi, A., Buller, A. M., Kapiga, S., & Mshana, G. (2022). Men's reflections on romantic jealousy and intimate partner violence in Mwanza, Tanzania. *Violence Against Women*. Advance online publication.
- Aydın, A., (2023). Romantik ilişkilerde bağlanma stilleri ve aldatmaya niyeti arasındaki ilişkinin incelenmesi [Yüksek Lisans Tezi]. Biruni Üniversitesi.
- Babahanoğlu, R. (2021). Gençlerin bağlanma stilleri ile eş seçimi arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Tıbbi Sosyal Hizmet Dergisi*, (17), 98-118.
- Babcock, J. C., Green, C. E., & Robie, C. (2004). Does batterers' treatment work? A meta-analytic review of domestic violence treatment. *Clinical Psychology Review*, 23(8), 1023-1053.
- Bakiler, E. ve Satan, A. (2020). Beliren yetişkinlikte bağlanma stilleri ile yaşam doyumu arasındaki ilişkide ihtiyaç doyumunun aracı rolü. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 51(51), 72-94.
- Bannon, S. M., Taggart, T. C., Kehoe, C. M., & O'Leary, K. D. (2020). Collaborative communication efficiency is linked to relationship satisfaction in dating couples. *Personal Relationships*, 27(2), 385-400.
- Biçer, M. (2021). Örgütsel sadakat ve lider-üye etkileşiminin çalışanların bireysel iş performansları üzerindeki etkileri. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 10(2), 1518-1538.
- Bijani, J., Hashemi, N., & Shamir, A. S. (2023). Determining the contribution of attachment styles and coping styles in predicting the instability of married life with the mediating role of resilience in conflicted couples. *Journal of Adolescent and Youth Psychological Studies (JAYPS)*, 4(3), 47-54.

- Çalışkan, B. B., Alagöz, E., & Tonkuş, M. B. (2024). Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde Öğrenim Gören Üniversite Öğrencilerinin Duygusal Zekâ ve Öz Şefkat Düzeylerinin İncelenmesi. *Yükseköğretim ve Bilim dergisi*, 14(1), 48-54
- Çevik, T. (2024). Romantik İlişki Yaşayan Bireylerde Bağlanma Stili Açısından İlişki Doyumu ve Bilinçli Farkındalığın İncelenmesi. *Uluslararası Türk Kültür Coğrafyasında Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(2), 324-340.
- Çıtak, Ş., & Başar, A. (2023). Evlilik kaygısında bağlanma stillerinin yordayıcılığı. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 13(Sosyal Bilimler Lisansüstü Öğrenci Sempozyumu Özel Sayısı), 185-204.
- Ellis, W. E., & Dumas, T. M. (2018). Peers over parents? How peer relationships influence dating violence. In *Adolescent dating violence* (pp. 105-133). Academic Press.
- Hajihassani, M., & Sim, T. (2019). Marital satisfaction among girls with early marriage in Iran: Emotional intelligence and religious orientation. *International Journal of Adolescence and Youth*, 24(3), 297-306.
- Hazan, C., & Shaver, P. R. (1987). Romantic love conceptualized as an attachment process. *Journal of Personality and Social Psychology*, 52(3), 511-524.
- Kayrak, M. E., Çaplı, M., Aksakallı, G., & Karaaziz, M. (2023). Kıskançlık Duygusu İle İlgili Bir Derleme. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 25(3), 1079-1090.
- Mostova, O., Stolarski, M., & Matthews, G. (2022). I love the way you love me: Responding to partner's love language preferences boosts satisfaction in romantic heterosexual couples. *Plos one*, 17(6), e0269429.
- Mutlu, C. (2023). Üniversite Öğrencilerinin Kişilerarası İlişki Tarzlarının Bağlanma Stilleri ve Duygusal Zekâ Açısından İncelenmesi. [Yayımlanmamış doktora tezi]. Necmettin Erbakan Üniversitesi.
- Nacar, E. H., & Gökkaya, F. (2019). Bağlanma ve maternal bağlanma konusunda bir derleme. *Kıbrıs Türk Psikiyatri ve Psikoloji Dergisi*, 1(1), 50-56.
- Pekaar, K. A., Bakker, A. B., van der Linden, D., & Born, M. Ph. (2018). Self- and other-focused emotional intelligence: Development and validation of the Rotterdam Emotional Intelligence Scale (REIS). *Personality and Individual Differences*, 120, 222-233. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2017.08.045>
- Pollock, L. J., Thuiller, W., & Jetz, W. (2017). Large conservation gains possible for global biodiversity facets. *Nature*, 546(7656), 141-144.
- Sarıhan, G. (2020). *Genç yetişkinlerde romantik kıskançlık düzeyinin kişilerarası problemler ve çatışma çözme tepkileri açısından incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. İstanbul Arel Üniversitesi.
- Savur, R. (2017). *Genç yetişkinlik döneminde (25-35 yaş) duygusal zekânın karar verme stratejileri üzerindeki etkisi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Üsküdar Üniversitesi.
- Sechi, C., & Vismara, L. (2023). Gender differences in the relationship between attachment styles, self-esteem and online deception: A mediation model. *Journal of Affective Disorders Reports*, 14, 100681.
- Sümer, S. (2017). *Romantik ilişkilerde bağlanma stilleri, romantik kıskançlık ve ilişki doyumu arasındaki ilişkinin incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Hasan Kalyoncu Üniversitesi.
- Suri, A., & Kochhar, M. (2021). Understanding emotionally intelligent spouses: Role of emotional intelligence in marital adjustment. *The International Journal of Indian Psychology*, 9(3), 786-809.
- Tanrıoğen, A., & Türker, Y. (2019). Rotterdam Duygusal Zekâ Ölçeği'nin Türkçeye Uyarlanması. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (47), 348-369.

- Tunahan, C., Bengisu, H. Ü. R., & Bardakçi, S. (2021). Duygusal zekâya yönelik bir araştırma: düzenli kütüphane kullanan bireyler ile bir uygulama. *Turkish Research Journal of Academic Social Science*, 4(1), 45-50.
- Wang, X., & Zhao, K. (2023). Partner phubbing and marital satisfaction: The mediating roles of marital interaction and marital conflict. *Social Science Computer Review*, 41(4), 1126-1139.
- White, G. L. (1981). A model of romantic jealousy. *Motivation and Emotion*, 5(4), 295–310.
- Yeter, Ö. (2016). Bağlanma stilleri, temel psikolojik ihtiyaçlar doyumu ve kıskançlık ilişkisi: Üniversite öğrencileri üzerinde araştırma [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yong, J. C., & Li, N. P. (2018). The adaptive functions of jealousy. In *The function of emotions*. Springer, Cham.
- Zmaczyńska-Witek, B., Komborska, M., & Rogowska, A. (2019). Emotional intelligence and marital communication among married couples at different stages of marriage. *Hellenic*